

**İŖe ait hakediŖ bedellerinin
ödenmesinde, İdarece
hazırlanan ödeme
pursantajının esas alınması
gerekirken, söz konusu imalat
bedellerinin ödenmesinde
yüklenici pursantajının esas
alınması sonucunda meydana
gelen TL tutarındaki kamu
zararı ile ilgili olarak;**

Kamu İdaresi Türü	Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar <input type="text"/>
Yılı	2011
Dairesi	8
Karar No	6
İlam No	60
Tutanak Tarihi	5.2.2013
Kararın Konusu	İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar

İhale mevzuatına ilişkin ödemeler:

10.06.2011 tarihinde TL sözleşme bedeli ile Mim. Müh.

İnş. Tur. Eğit. Rek. Tem. Hiz. Ltd. Şti.'ne ihale edilen "Merkez. Hizmet Binasının Tadilatı ve Klima Tesisi Yapımı" işinde;

A) İşe ait hakediş bedellerinin ödenmesinde, İdarece hazırlanan ödeme pursantajının esas alınması gerekirken, söz konusu imalat bedellerinin ödenmesinde yüklenici pursantajının esas alınması sonucunda meydana gelen TL tutarındaki kamu zararı ile ilgili olarak;

Sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "Geçici hakediş raporları" başlıklı 39 uncu maddesinin 2 nci fıkrasında;

"Anahtar teslimi götürü bedel esasına göre yapılan işlerin bedelleri, ihale dokümanında Öngörülen ilerleme yüzdeleri üzerinden sözleşmesinde ve eklerinde yazılı esaslara göre ödenir." hükmü yer almaktadır.

Anılan hüküm uyarınca, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan işlerde hakediş bedellerinin İhale dokümanında öngörülen ilerleme yüzdeleri (pursantaj) üzerinden hesap edilerek ödenmesi gerekmektedir. Söz konusu hükmün tabii sonucu olarak da mevcut sözleşme kapsamında bulunan imalat kalemlerinde iş sonunda meydana gelen metraj artış ve azalışlarının bedellerinin de İdarece hazırlanan ve ihale dokümanında yer alan ilerleme yüzdeleri esas alınarak hesap edilmesi gerekmektedir.

Söz konusu işe ait ihale dokümanında yaklaşık maliyet hesabına dayanan ilerleme yüzdelerine (pursantaj) ilişkin bir dokümanın yer almadığı, dolayısıyla işin ihale dokümanı kapsamında hazırlanmış bir pursantajının bulunmadığı, hakediş ödemelerinin ise, sözleşme eki ihale dokümanında ilerleme yüzdelerine (pursantaj) ilişkin bir belge bulunmadığından, anılan mevzuat hükmüne aykırı olarak, yüklenicinin teklifine göre çıkarılan ilerleme yüzdeleri esas alınarak hesaplandığı görülmüştür.

İhale dokümanında İdarece hazırlanarak doküman arasına konulan

ilerleme yüzdeleri (pursantaj) bulunmamakla beraber, sözleşme dosyası eki olan yaklaşık maliyet hesap cetveli ekinde İdarece hazırlanan ve imalat kalemlerinin fiyatlarının yaklaşık maliyet toplam tutarına oranını gösteren hesap tablosu yer almaktadır. Bu itibarla, sözleşme eki söz konusu hesap tablosunun İdarenin pursantajı olarak kabul edilmesi ve işin ilk sözleşmesinde yer alan imalat kalemlerinde yapılan miktar artışı ve azalışlarının bedellerinin, anılan mevzuat hükümleri uyarınca, İdarenin pursantajı esas alınmak suretiyle hesap edilerek ödenmesi gerekmektedir.

Yapılan uygulama, anılan Genel Şartnamenin, anahtar teslimi götürü bedel esasına göre yapılan işlerin bedellerinin, ihale dokümanında öngörülen ilerleme yüzdeleri üzerinden sözleşmesinde ve eklerinde yazılı esaslara göre ödeneceğine dair hükmüne aykırıdır.

Ancak, mevzuatına aykırı olarak yapılan ödeme sonucunda meydana gelen ... TL tutarındaki kamu zararı, ... tarih ve ... sayılı Muhasebe İşlem Fişi ile tahsil edildiğinden ilişilecek husus kalmadığına, oy birliği ile,

B) İşin ilk sözleşmesinde yer almayan ancak sözleşme kapsamında yapılmasına karar verilen imalat kalemlerinin bedellerinin analiz yapılmadan, piyasadan teklif almak suretiyle belirlenen fiyatlar esas alınarak oluşturulması sonucu tespit edilen ... TL tutarındaki kamu zararı ile ilgili olarak;

Sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "Sözleşmede bulunmayan işlerin fiyatının tespiti" başlıklı 22 nci maddesinde;

"(1) 12 üncü maddenin 4 üncü fıkrasında belirtilen proje değişikliği şartlarının gerçekleştiği hallerde, işin yürütülmesi aşamasında idarenin gerekli görerek yapılmasını istediği ve ihale dokümanında ve/veya teklif kapsamında fiyatı verilmemiş yeni iş kalemlerinin ve/veya iş gruplarının

bedelleri ile 21 inci maddeye göre sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işlerin bedelleri, ikinci fıkrada belirtilen usuller çerçevesinde yüklenici ile birlikte tespit edilen yeni birim fiyatlar üzerinden yükleniciye ödenir.

(2) Yeni fiyatın tespitinde iş kalemi veya iş grubunun niteliğine göre aşağıdaki sıralamaya uyularak oluşturulan analizlerden biri kullanılır:

a) Yüklenicinin birim fiyatlarının/teklifinin tespitinde kullanarak teklifi ekinde idareye sunduğu ve yeni iş kalemi/grubu ile benzerlik gösteren iş kalemlerine/gruplarına ait analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler.

b) İdarede veya diğer idarelerde mevcut olan ve yeni iş kalemine/grubuna benzerlik gösteren analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler.

c) İhaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği ve ihale konusu işe benzer nitelikteki yapım işlerinin sözleşmelerinde ortaya çıkan iş kalemleri/gruplarına ait maliyet analizleriyle kıyaslanarak bulunacak analizler.

ç) Yeni iş kaleminin/grubunun yapılması sırasında tutulacak puantajla tespit edilecek malzeme miktarları, işçi ve makinelerin çalışma saatleri ile diğer tüm girdiler esas alınarak oluşturulacak analizler.

(3) İş kalemi veya iş grubunun niteliğine uygun olarak yukarıdaki analizlere, kaynakların verimli kullanılması gözetilerek aşağıdaki rayiçlerden biri, birkaçı veya tamamı uygulanabilir:

a) Varsa yüklenicinin teklifinin ekinde idareye verdiği teklif rayiçler.

b) İdarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçler.

c) İhaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği ve ihale konusu işe benzer nitelikteki yapım işlerinin sözleşmelerinde

ortaya çıkan fiyatlar.

ç) İdarece kabul edilmek şartıyla, ticaret ve/veya sanayi odasınınca onaylanmış uygulama ayına ait yerel rayiçleri...” denilmektedir.

Anılan Şartname hükmü uyarınca, işin yürütülmesi aşamasında idarenin gerekli görerek yapılmasını istediği ve ihale dokümanında ve/veya teklif kapsamında fiyatı verilmemiş yeni iş kalemlerinin ve/veya iş gruplarının bedelleri ile 21 inci maddede düzenlenen iş artışı yapılması kapsamında yaptırılacak ilave işlerin bedellerinin ödenmesinde ikinci ve üçüncü fıkrada belirtilen usullerle tespit edilen birim fiyatlar kullanılmalıdır.

Mezkur Genel Şartname hükmü uyarınca iş kapsamında yapılması istenen ve işin ilk sözleşmesinde bulunmayan iş kalemlerinin bedellerinin tespit edilmesi için öncelikle iş kaleminin analizinin yapılması, daha sonra, söz konusu analizde piyasadan alınan fiyatların kullanılması halinde, sözü edilen rayiçlerin faturaya bağlanması ve bu faturaların ilgili ticaret ve/veya sanayi odasına onaylatılmış olması gerekmektedir. Bir başka ifade ile, bu aşamada piyasadan alınan fiyatların yeni fiyat yapımında kullanılabilmesi veya İdarece kabul edilebilmesinin öncelikli şartı, anılan fiyatların rayiçlere uygunluğunun ilgili ticaret ve/veya sanayi odasınınca onaylanmış olmasına bağlıdır. Söz konusu onayın alınmaması durumunda, piyasa fiyatlarının rayiçlere uygunluğunun tespiti yapılmamış olduğundan, bu fiyatların yeni birim fiyat yapılmasında kullanılması veya bu fiyatlar esas alınarak ödeme yapılması mümkün değildir.

Oysa son hakediş eki belgeler üzerinde yapılan inceleme sonucunda işin ilk sözleşmesinde olmayan, idarenin gerekli görerek yapılmasını istediği ve İhale dokümanında ve/veya teklif kapsamında fiyatı verilmemiş yeni iş kalemlerinin analizlerinin yapılmadığı, bu iş kalemleri için piyasadan iş kalemi bazında fiyat teklifi alındığı, alınan teklif

fiyatların ortalamasının iş kaleminin bedeli kabul edilerek söz konusu bedel üzerinden ödeme yapıldığı görülmüştür.

Yapılan uygulama yukarıda yer verilen Yapım İşleri Genel Şartnamesinin “Sözleşmede bulunmayan işlerin fiyatının tespiti” başlıklı 22 nci maddesine aykırıdır.

Ancak, yazılan sorgu üzerine, işin ilk sözleşmesinde yer almayan imalat kalemlerinin analizlerinin hazırlandığı ve Ticaret Odası'na gönderildiği, Ticaret Odası'nın hazırlanan analiz ve rayiçler üzerinde yaptığı inceleme sonucunda onaylı rayiçler verdiği tespit edilmiştir. ... Ticaret Odası'nca verilen rayiç fiyatlar değerlendirildiğinde; söz konusu 6 iş kalemi içerisinde üç tanesine ait (Telefon kolon kablosuna 70 çift ilave çekilmesi, toplantı odasına klima borusu çekilmesi, dış ünitesinin yerinin değiştirilmesi) ... TL tutarındaki imalatların fiyatının uygun bulunduğu anlaşıldığından; Kamu zararı oluşmayanTL. ile ilgili olarak ilişilecek husus bulunmadığına,

Arta kalan ve Ticaret Odası'nca fiyatı yüksek bulunan “linye çekilmesi”, “dış hekimliğine hava tesisatı çekilmesi” ve “temperli kumlu cam yapılması” iş kalemlerine ait toplam TL tutarındaki kamu zararı ise, ...tarih ve sayılı muhasebe işlem fişi ile tahsil edildiğinden ilişilecek husus kalmadığına, oy birliği ile,